

Porozumienie
z dnia 27 czerwca 2014 roku

pomiędzy:
 Państwową Komisją Badania Wypadków Kolejowych
 i
 Prokuratorem Generalnym

Zgodnie z art. 28a ust. 1 i 2, art. 28 m ust. 4 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1594 z późn. zm.) i § 4 ust. 1 zarządzenia nr 59 Ministra Infrastruktury z dnia 11 grudnia 2008 r. w sprawie regulaminu działania Państwowej Komisji Badania Wypadków Kolejowych (Dz. Urz. MI z dnia 30 grudnia 2008 r. Nr 15 poz. 75) oraz art. 3 ust. 1 pkt 3 i 8 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599 z późn. zm.)

Państwowa Komisja Badania Wypadków Kolejowych (Komisja), reprezentowana przez Przewodniczącego

i Prokurator Generalny,
zwane dalej „stronami”,

zawierają niniejsze porozumienie w celu określenia zasad współpracy między organami działającymi w związku z zaistnieniem zdarzenia kolejowego. Organy te działają równolegle i niezależnie z wzajemnym poszanowaniem kompetencji, w szczególności nie utrudniając osiągnięcia celów określonych przepisami prawa.

Paragraf 1
Definicje

Dla celów niniejszego porozumienia:

- 1) ustawa – oznacza ustawę z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1594 z późn. zm.);
- 2) rozporządzenie – oznacza Rozporządzenie Ministra Transportu z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie poważnych wypadków, wypadków i incydentów na liniach kolejowych (Dz.U. Nr 89 poz. 593);
- 3) zdarzenie – oznacza wypadek, poważny wypadek lub incydent w rozumieniu ustawy, które mogą wyczerpywać znamiona czynu zabronionego;
- 4) postępowanie karne – oznacza postępowanie prowadzone na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89 poz. 555, z późn. zm.);
- 5) organ prowadzący postępowanie karne - oznacza prokuratora, Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Żandarmerię Wojskową oraz Straż Graniczną;
- 6) Komisja – oznacza Państwową Komisję Badania Wypadków Kolejowych w rozumieniu ustawy;
- 7) komisja kolejowa, którą w rozumieniu ustawy stanowią:
  - a. komisja miejscowa w rozumieniu § 8 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia,
  - b. komisja zakładowa w rozumieniu § 8 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia;
- 8) dyżurny ruchu – oznacza wykwalifikowanego pracownika zarządcy infrastruktury, którego głównym obowiązkiem jest prowadzenie ruchu kolejowego na stacji i przyległych szlakach;
- 9) dyspozytor – oznacza osobę kierującą ruchem pociągu na określonym odcinku linii kolejowej zarządcy infrastruktury;
- 10) zabezpieczenie dowodu – oznacza wszelkie działanie mające na celu takie postępowanie z dowodami zdarzenia, które umożliwi realizację zadań Komisji i organów prowadzących postępowanie karne.

Paragraf 2

Informacja o zaistnieniu zdarzenia

1. Organ prowadzący postępowanie karne niezwłocznie powiadamia Przewodniczącego Komisji o zaistnieniu zdarzenia. Dane kontaktowe Komisji zawiera załącznik nr 1.

2. W przypadku powzięcia wiadomości o zdarzeniu dyżurny ruchu lub dyspozytor powiadamia niezwłocznie właściwy organ prowadzący postępowanie karne.
3. Przewodniczący Komisji informuje organ prowadzący postępowanie karne o podmiocie prowadzącym postępowanie w sprawie zdarzenia.
4. W przypadku, gdy podmiotem prowadzącym postępowanie w sprawie zdarzenia jest komisja kolejowa zapisy odnoszące się do Komisji mają zastosowanie do tego podmiotu.

Paragraf 3

Dostęp do miejsca zdarzenia

W celu wykonywania swoich zadań Komisja ma dostęp do miejsca zdarzenia.

Paragraf 4

Zabezpieczenie i dostęp do materiału dowodowego

1. Organ prowadzący postępowanie karne zabezpiecza wszelkie dowody mogące mieć znaczenie w tym postępowaniu.
2. Organ prowadzący postępowanie karne i Komisja mają prawo do równoczesnego wykonywania czynności, zgodnie z przysługującymi kompetencjami i mogą udzielać sobie pomocy przy ich dokumentowaniu.
3. Organ prowadzący postępowanie karne i Komisja powstrzymują się na miejscu zdarzenia od podejmowania jakichkolwiek działań, które mogą zmienić jego stan, a nie zostały wzajemnie uzgodnione.
4. W przypadku podjęcia uzgodnionych czynności zmieniających stan miejsca zdarzenia, podmiot je podejmujący ma obowiązek utrwalić jego stan pierwotny.
5. W przypadku braku możliwości równoległego prowadzenia czynności na miejscu zdarzenia organ prowadzący postępowanie karne i Komisja uzgadniają zasady i sposób dokumentowania dokonywanych zmian.
6. Organ prowadzący postępowanie karne udostępnia niezwłocznie na wniosek Komisji dowody, o których mowa w ustawie.

7. Organ prowadzący postępowanie karne i Komisja ustalają terminy wykonywania badań, ekspertyz i opinii w taki sposób, aby nie zakłócać wzajemnie prowadzonych czynności.
8. W przypadku badania mogącego powodować modyfikację lub zniszczenie dowodu Komisja i organ prowadzący postępowanie karne mogą uzgodnić wykonawcę oraz termin badania. Przedmiot i zakres badania powinien uwzględniać cele Komisji i organu prowadzącego postępowanie karne.
9. Prokurator udostępniając na wniosek Komisji, w trybie art. 156 § 5 Kodeksu postępowania karnego dowody uzyskane w toku postępowania karnego, przekazuje stanowisko w przedmiocie możliwości ich upublicznienia.

Paragraf 5

Wymiana materiałów, raportów i informacji

1. Prokurator i Komisja niezwłocznie rozpoznają wnioski o udostępnienie materiałów lub informacji z prowadzonych postępowań.
2. Komisja informuje na bieżąco organ prowadzący postępowanie karne o prowadzonym postępowaniu i jego postępach.
3. Komisja powiadamia organ prowadzący postępowanie o podjęciu uchwały zamykającej postępowanie w sprawie zdarzenia.
4. W przypadku decyzji o wydaniu komunikatu zawierającego informacje dotyczące prowadzonego postępowania, organ prowadzący postępowanie karne i Komisja, w miarę możliwości, przekazują sobie jego treść przed publikacją.

Paragraf 6

Rozwiązywanie konfliktów

W przypadku zaistnienia konfliktu pomiędzy organem prowadzącym postępowanie karne a Komisją, sposób jego rozwiązania ustalają prokurator bezpośrednio przełożony nad prokuratorem prowadzącym lub nadzorującym postępowanie karne i Przewodniczący Komisji.

Paragraf 7

Szkolenia i wymiana doświadczeń

1. Strony zobowiązują się do organizowania wspólnych konferencji, seminariów oraz szkoleń w ramach doskonalenia zawodowego przedstawicieli organów prowadzących postępowania karne i Komisji, wymiany materiałów szkoleniowych, a także - w miarę posiadanych możliwości - udostępniania baz szkoleniowych oraz specjalistycznych pomieszczeń dydaktycznych.
2. Prokurator Generalny i Przewodniczący Komisji spotykają się, co najmniej raz na dwa lata, w celu wymiany opinii na temat współpracy oraz dokonania oceny funkcjonowania porozumienia.

Paragraf 8

Postanowienia końcowe

1. Wszelkie zmiany niniejszego porozumienia wymagają formy pisemnej.
2. Porozumienie sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.
3. Porozumienie jest zawarte na czas nieokreślony.
4. Aktualizacja załączników nie wymaga zmiany porozumienia.
5. Porozumienie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prokurator Generalny

Przewodniczący Komisji

Załączniki:

Załącznik nr 1 – dane kontaktowe Komisji

Załącznik nr 2 – wykaz przepisów prawa właściwych do porozumienia oraz wyciąg z przepisów regulujących podstawowe uprawnienia Komisji i organów prowadzących postępowanie karne

Załącznik nr 1 - Dane kontaktowe Komisji

Państwowa Komisja Badania Wypadków Kolejowych Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju ul. Chałubińskiego 4/6 budynek A 00-928 Warszawa	
CZŁONKOWIE STALI:	
Tadeusz Rys Przewodniczący PKBWK telefon (0-22) 630-14-33, fax (0-22) 630-14-39, e-mail: tadeusz.rys@mir.gov.pl	Jan Andrzej Młynarczyk Zastępca Przewodniczącego PKBWK telefon (0-22) 630-14-33, 630-14-34, fax (0-22) 630-14-39, e-mail: jan.mlynarczyk@mir.gov.pl
Rafał Leśniowski Sekretarz, Członek stały PKBWK telefon (0-22) 630-14-35, fax (0-22) 630-14-39, e-mail: rafal.lesniowski@mir.gov.pl	Andrzej Gniwek Członek stały PKBWK, telefon (0- 22) 630-14-36, fax (0-22) 630-14-39, e-mail: andrzej.gniwek@mir.gov.pl
OBSŁUGA KOMISJI - SEKRETARIAT: Barbara Pióro, telefon (0-22) 630-14-33, fax (0-22) 630-14-39, e-mail: barbara.pioro@mir.gov.pl	

Załącznik nr 2 - Wykaz przepisów prawa właściwych do porozumienia oraz wyciąg z przepisów regulujących podstawowe uprawnienia Komisji i organów prowadzących postępowanie karne

I. Działalność Komisji regulują:

1. Przepisy Unii Europejskiej:

- 1) Dyrektywa Nr 2004/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa kolei wspólnotowych (Dz. U. U.E. L z dnia 30 kwietnia 2004 r.).

2. Przepisy krajowe

- 1) Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. 1594 z późn. zm.).
- 2) Rozporządzenie Ministra Transportu z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie poważnych wypadków, wypadków i incydentów na liniach kolejowych (Dz. U. Nr 89 poz. 593).
- 3) Rozporządzenie Ministra Transportu z dnia 19 lutego 2007 r. w sprawie zawartości raportu z postępowania w sprawie poważnego wypadku, wypadku lub incydentu kolejowego (Dz. U. Nr 41 poz. 268).
- 4) Zarządzenie Nr 59 Ministra Infrastruktury z dnia 11 grudnia 2008 r. w sprawie regulaminu działania Państwowej Komisji Badania Wypadków Kolejowych (D. Urz. MI z dnia 30 grudnia 2008 r. Nr 15 poz. 75).

II. Wyciąg z przepisów:

1. Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1594 z późn. zm.):

Art. 4. (...).

45) wypadek - niezamierzone nagłe zdarzenie lub ciąg takich zdarzeń z udziałem pojazdu kolejowego, powodujące negatywne konsekwencje dla zdrowia ludzkiego, mienia lub środowiska; do wypadków zalicza się w szczególności:

- a) kolizje,
- b) wykolejenia,
- c) zdarzenia na przejazdach,
- d) zdarzenia z udziałem osób spowodowane przez pojazd kolejowy będący w ruchu,
- e) pożar pojazdu kolejowego;

46) poważny wypadek - wypadek spowodowany kolizją, wykolejeniem pociągu lub innym podobnym zdarzeniem:

- a) z przynajmniej jedną ofiarą śmiertelną lub przynajmniej pięcioma ciężko rannymi lub
  - b) powodujący znaczne zniszczenie pojazdu kolejowego, infrastruktury kolejowej lub środowiska, które mogą zostać natychmiast oszacowane przez komisję badającą wypadek na co najmniej 2 miliony euro,
- mający oczywisty wpływ na regulacje bezpieczeństwa kolei lub na zarządzanie bezpieczeństwem;

47) incydent - każde zdarzenie inne niż wypadek lub poważny wypadek, związane z ruchem pociągów i mające wpływ na jego bezpieczeństwo;

48) postępowanie - proces mający na celu zapobieganie wypadkom i incydentom obejmujący zbieranie i analizę informacji, wyciąganie wniosków dotyczących przyczyn wypadków i incydentów oraz w uzasadnionych przypadkach opracowanie zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.

Art. 28a. 1. Przy ministrze właściwym do spraw transportu działa niezależna, stała Państwowa Komisja Badania Wypadków Kolejowych, prowadząca badania poważnych wypadków, wypadków i incydentów, zwana dalej "Komisją".

2. Komisja wykonuje swoje zadania w imieniu ministra właściwego do spraw transportu.

Art. 28e. 1. Komisja prowadzi postępowanie po każdym poważnym wypadku na sieci kolejowej, z wyłączeniem przypadków najechania pojazdu kolejowego na osoby podczas przechodzenia przez tory.

2. Komisja może prowadzić postępowanie w odniesieniu do wypadku lub incydentu, które w nieznacznie różniących się warunkach byłyby poważnymi wypadkami powodującymi

zaprzestanie funkcjonowania podsystemów strukturalnych lub składników interoperacyjności transeuropejskiego systemu kolei.

3. Decyzję o podjęciu postępowania w sprawie wypadku lub incydentu, o którym mowa w ust. 2, podejmuje przewodniczący Komisji, nie później niż w ciągu tygodnia od dnia uzyskania informacji o ich zaistnieniu (...).

Art. 28f. 1. Zakres postępowania i procedury ustala Komisja w zależności od wniosków, jakie zamierza uzyskać z poważnego wypadku, wypadku lub incydentu w celu poprawy bezpieczeństwa, z uwzględnieniem przepisów art. 28h, 28j i 28k.

2. Postępowanie jest prowadzone przez Komisję niezależnie od postępowania sądowego i nie obejmuje ustalania winy lub odpowiedzialności.

Art. 28h. 1. W przypadku podjęcia postępowania, o którym mowa w art. 28e ust. 1 lub ust. 2, Komisja w możliwie najkrótszym czasie przystępuje do:

- 1) badania stanu istniejącego infrastruktury kolejowej, w tym urządzeń sterowania ruchem kolejowym i sygnalizacji oraz pojazdów kolejowych;
- 2) zabezpieczenia dokumentacji mającej związek z poważnym wypadkiem, wypadkiem lub incydentem;
- 3) zabezpieczenia danych zarejestrowanych przez urzędników rejestrujące w celu poddania ich badaniom lub analizom;
- 4) przesłuchania personelu pociągu i innych pracowników kolei uczestniczących w poważnym wypadku, wypadku lub incydencie oraz innych świadków lub ma dostęp do wyników przesłuchań.

2. Komisja ma prawo:

- 1) dostępu do protokołów oględzin i otwarcia zwłok ofiar śmiertelnych poważnych wypadków;
- 2) dostępu do wszystkich informacji mających znaczenie w postępowaniu, w tym posiadanych przez zarządcę, przewoźnika kolejowego i Urząd Transportu Kolejowego;
- 3) żądania od związanych z poważnym wypadkiem, wypadkiem lub incydentem jednostek organizacyjnych pomocy w prowadzeniu postępowania oraz dostarczenia potrzebnych materiałów i ekspertyz.

3. Komisja powinna po przeprowadzeniu niezbędnych badań i czynności w możliwie najkrótszym czasie umożliwić zarządcy udostępnienie infrastruktury kolejowej dla ruchu kolejowego.

Art. 28i. W razie konieczności Komisja może zwrócić się do podmiotów prowadzących postępowanie w sprawie poważnych wypadków, wypadków lub incydentów w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej lub Agencji o przeprowadzenie ekspertyz, badań technicznych, analiz i ocen.

Art. 28k. 1. Komisja prowadzi postępowanie w sposób pozwalający na wysłuchanie uczestników, świadków i innych zainteresowanych oraz umożliwia im dostęp do wyników postępowania.

2. O prowadzonym postępowaniu i jego postępkach Komisja informuje właściwego zarządcę i przewoźnika kolejowego, Prezesa UTK, organ prowadzący postępowanie przygotowawcze, poszkodowanych, osoby bliskie ofiarom śmiertelnym, właścicieli zniszczonego mienia, producentów, służby ratunkowe oraz innych zainteresowanych, w miarę możliwości, umożliwiając im przedkładanie opinii w sprawie postępowania i wnoszenie uwag do projektów raportów.

Art. 28l. 1. Komisja sporządza raport z postępowania zawierający zalecenia w zakresie poprawy bezpieczeństwa oraz zapobiegania poważnym wypadkom, wypadkom lub incydentom, przyjmując uchwałę w tym zakresie.

2. Zalecenia w zakresie poprawy bezpieczeństwa oraz zapobiegania poważnym wypadkom, wypadkom lub incydentom nie mogą obejmować ustalania winy lub odpowiedzialności (...).

4. Komisja przedkłada raport z postępowania podmiotom, o których mowa w art. 28k ust. 2, zainteresowanym podmiotom w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, jak również Agencji oraz partnerom społecznym na ich wniosek.

5. Komisja ogłasza raport z postępowania niezwłocznie po jego sporządzeniu, nie później jednak niż 12 miesięcy od dnia zdarzenia.

6. Komisja sporządza do dnia 30 marca roczny raport z prac Komisji w roku poprzednim, zawierający wydane zalecenia w zakresie bezpieczeństwa i działania podjęte zgodnie z tymi zaleceniami, oraz przesyła go do Agencji. Roczny raport ogłaszany jest nie później niż do dnia 30 września.

7. Komisja ogłasza raporty, o których mowa w ust. 1 i 6, w drodze obwieszczenia, w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw transportu.

Art. 28m. 1. Postępowanie w sprawach poważnych wypadków, wypadków lub incydentów prowadzi komisja kolejowa, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku podjęcia postępowania przez Komisję komisja kolejowa przekazuje jej prowadzenie postępowania.

3. W skład komisji kolejowych wchodzi w szczególności przedstawiciele przewoźników kolejowych lub zarządców, których pracownicy lub pojazdy kolejowe uczestniczyli w poważnym wypadku, wypadku lub incydencie bądź których infrastruktura kolejowa ma związek z tym poważnym wypadkiem, wypadkiem lub incydentem.

4. Nadzór nad postępowaniami prowadzonymi przez komisje kolejowe sprawuje przewodniczący Komisji(...).

2. Rozporządzenie Ministra Transportu z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie poważnych wypadków, wypadków i incydentów na liniach kolejowych (Dz. U. Nr 89 poz. 593):

§ 4. 1. Dyżurny ruchu, który otrzymał zgłoszenie o zdarzeniu, powinien:

- 1) wezwać pogotowie ratunkowe, jeżeli są ofiary w ludziach albo poszkodowani;
- 2) zgłosić niezwłocznie zdarzenie swojemu bezpośredniemu przełożonemu, właściwemu dyspozytorowi oraz jednostce Straży Ochrony Kolei;
- 3) wezwać Państwową Straż Pożarną w razie konieczności zapewnienia ratownictwa technicznego, chemicznego, ekologicznego lub pierwszej pomocy medycznej, a w szczególności w przypadku:
  - a) uwięzienia ludzi w uszkodzonym pojeździe lub braku do nich dostępu,
  - b) pożaru lub wybuchu,
  - c) zaważenia się lub zalania wodą obiektu budowlanego,
  - d) wykolejenia wagonu z towarem niebezpiecznym,
  - e) niekontrolowanego uwolnienia się towaru niebezpiecznego z wagonu lub opakowania;
    - 4) zamknąć tory, na których powstała przeszkoda dla ruchu;
    - 5) żądać od właściwego dyspozytora stosownie do potrzeb:
- a) wezwania pociągu ratownictwa technicznego,
- b) wezwania pomocy dla ambulansu pocztowego,
- c) powiadomienia Policji,
- d) powiadomienia Żandarmerii Wojskowej,
- e) powiadomienia dyspozytora zasilania elektroenergetycznego.

2. Dyspozytor, któremu zgłaszano zdarzenie, jest obowiązany:

- 1) dokonać czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, oraz polecić zamknięcie toru, jeżeli nie zostały one wykonane przez dyżurnego ruchu;
- 2) zgłosić niezwłocznie zdarzenie swojemu bezpośredniemu przełożonemu oraz dyspozytorowi wyższego szczebla, a także właściwemu terytorialnie dyspozytorowi Straży Ochrony Kolei;
- 3) wezwać stosownie do potrzeb i sytuacji właściwe jednostki ratownictwa technicznego;
- 4) zgłosić niezwłocznie zdarzenie dyspozytorom innych jednostek organizacyjnych, których pojazdy kolejowe, infrastruktura lub pracownicy uczestniczyli w wypadku;
- 5) powiadomić o zdarzeniu członków komisji kolejowej, właściwej dla okoliczności i skutków zdarzenia, o konieczności przybycia na miejsce zdarzenia;
- 6) zgłosić zdarzenie właściwej terytorialnie komendzie Policji, jednostce Żandarmerii Wojskowej, jeżeli zachodzi taka konieczność, oraz prokuraturze odpowiedniego szczebla;
- 7) powiadomić o zdarzeniu wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska i państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w przypadku zagrożenia środowiska;

8) powiadomić dyspozytora zasilania elektroenergetycznego oraz ustalić z nim zakres niezbędnych wyłączeń napięcia w sieci trakcyjnej i możliwość prowadzenia ruchu trakcją elektryczną, jeżeli zdarzenie nastąpiło na torach zelektryfikowanych;

9) powiadomić o zdarzeniu przewodniczącego Państwowej Komisji Badania Wypadków Kolejowych;

10) powiadomić o zdarzeniu oddział terenowy Urzędu Transportu Kolejowego właściwy dla miejsca wypadku;

11) powiadomić o zdarzeniu inne komórki organizacyjne, których powiadamianie nakazują obowiązujące przepisy wewnętrzne;

12) w przypadku zagrożenia poważną awarią z udziałem towarów niebezpiecznych powiadomić o zdarzeniu wojewodę oraz komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, podając:

- a) miejsce zdarzenia,
- b) nazwę towaru niebezpiecznego (według nazwy w liście przewozowym) lub inne informacje pozwalające na zidentyfikowanie towaru niebezpiecznego,
- c) rodzaj i wielkość opakowania,
- d) rodzaj innych towarów niebezpiecznych znajdujących się w zasięgu awarii,
- e) bezpieczne i dogodne drogi dojazdowe,
- f) nazwisko i numer telefonu;

13) w przypadku zagrożenia radiacyjnego powiadomić Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki i wojewodę właściwego dla miejsca zdarzenia, podając:

- a) miejsce zdarzenia,
- b) nazwę substancji promieniotwórczej (według nazwy w liście przewozowym) lub inne informacje pozwalające na zidentyfikowanie substancji promieniotwórczej,
- c) rodzaj i wielkość opakowania,
- d) rodzaj uszkodzenia,
- e) rodzaj innych towarów niebezpiecznych znajdujących się w zasięgu awarii,
- f) bezpieczne i dogodne drogi dojazdowe,
- g) nazwisko i numer telefonu;

14) powiadomić:

- a) jednostkę macierzystą pracownika kolejowego, który został poszkodowany w zdarzeniu i jest niezdolny do kontynuowania lub podjęcia pracy,
- b) przedstawiciela przewoźnika lub drużyny trakcyjnej o udziale w zdarzeniu ich pojazdu kolejowego,
- c) najbliższą placówkę pocztową operatora publicznego, jeżeli pracownicy pocztowi pełniący służbę w pojeździe kolejowym (pocztowym) zostali poszkodowani albo zostały uszkodzone w zdarzeniu przesyłki pocztowe,
- d) najbliższy urząd celny, jeżeli pracownicy celni wykonujący czynności służbowe na terenie kolejowym zostali poszkodowani w zdarzeniu lub zostały uszkodzone zamknięcia celne lub towary podlegające ocłeniu;

15) w przypadku konieczności dokonania przeładunku towarów z uszkodzonych wagonów lub przepompowywania towarów niebezpiecznych z uszkodzonych cystern - powiadomić przedstawiciela właściwego przewoźnika o konieczności zapewnienia odpowiednich środków transportu, niezbędnych do wykonania czynności przeładunkowych, w możliwie najkrótszym czasie.

3. W przypadku zabicia lub zranienia człowieka przez pojazd kolejowy pojazd ten należy zatrzymać. Kierownik pociągu lub maszynista zgłasza zdarzenie dyżurnemu ruchu najbliższego posterunku ruchu.

4. Dyżurny ruchu jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o zdarzeniu najbliższą jednostkę Policji, z którą ustala zakres prowadzonych na miejscu czynności.

§ 7. Zadaniem komisji kolejowej prowadzącej postępowanie w sprawach zdarzeń jest ustalenie:

- 1) okoliczności zdarzenia;
- 2) przyczyny zdarzenia;
- 3) wniosków zapobiegawczych.

§ 8. 1. W zależności od okoliczności i skutków zdarzenia postępowanie prowadzi:

1) komisja miejscowa - w sprawach zdarzeń powstałych podczas wykonywania prac manewrowych oraz poważnych wypadków lub wypadków polegających na najechaniu pojazdu kolejowego na osoby podczas przechodzenia przez tory albo wskakiwania lub wyskakiwania z pociągu;

2) komisja zakładowa - w sprawach pozostałych zdarzeń.

2. Komisja miejscowa prowadzi postępowanie w sprawach należących do właściwości komisji zakładowej do czasu podjęcia postępowania przez tę komisję.

3. Komisja zakładowa prowadzi postępowanie w sprawach należących do właściwości Państwowej Komisji Badania Wypadków Kolejowych do czasu podjęcia postępowania przez tę komisję.

§ 10. 1. Komisja kolejowa prowadzi postępowanie pod kierownictwem przewodniczącego, który koordynuje działalność komisji i czuwa nad właściwym przeprowadzeniem postępowania.

2. Przewodniczącego komisji miejscowej oraz zakładowej powołuje kierownik jednostki organizacyjnej zarządcy infrastruktury, właściwej dla miejsca zdarzenia, spośród składu komisji, o którym mowa w § 9 ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Przewodniczący Państwowej Komisji Badania Wypadków Kolejowych może dla każdego rodzaju zdarzenia wyznaczyć na przewodniczącego komisji kolejowej miejscowej oraz zakładowej członka Państwowej Komisji Badania Wypadków Kolejowych.

4. Przewodniczący komisji miejscowej oraz zakładowej może włączyć do składu komisji osobę spoza wykazu, o którym mowa w § 9 ust. 2, jeżeli udział tej osoby w pracach komisji może przyczynić się do ustalenia przyczyn zdarzenia.

5. Zarządcy infrastruktury oraz przewoźnicy kolejowi, w drodze porozumienia, mogą powołać komórkę organizacyjną działającą w ich imieniu w komisjach kolejowych na obszarze działania tych przedsiębiorców.

§ 14. 1. Komisja kolejowa ustala szczegółowo wszystkie okoliczności i przyczyny zdarzenia, określa szacunkowo rozmiary strat z tego tytułu oraz określa wnioski zapobiegające powstaniu podobnego zdarzenia w przyszłości.

2. Komisja kolejowa ustalając okoliczności i przyczyny zdarzenia, może, w szczególności:

- 1) dokonywać oględzin i badań na miejscu zdarzenia z wykorzystaniem technik zapisu danych, obrazu i dźwięku;
- 2) analizować dokumentację mającą związek ze zdarzeniem i włączać jej oryginały lub wykonane kopie, wyciągi i odpisy do akt postępowania;
- 3) wysłuchiwać osób mających związek ze sprawami objętymi postępowaniem;
- 4) przeprowadzać konfrontacje, wizje lokalne lub ekspertyzy;
- 5) żądać od związanych ze zdarzeniem jednostek organizacyjnych przeprowadzenia czynności, o których mowa w pkt 4;
- 6) żądać od związanych ze zdarzeniem jednostek organizacyjnych pomocy w prowadzeniu postępowania i przygotowaniu oraz dostarczeniu potrzebnych materiałów i ekspertyz;
- 7) wnioskować o powierzenie pracownikowi kolejowemu innej pracy niż dotychczasowa w przypadku stwierdzenia niewywiązywania się z dotychczasowych obowiązków pracowniczych.

§ 15. 1. Z czynności, o których mowa w § 14, należy sporządzić protokół podpisany przez przeprowadzających te czynności.

2. Zastrzeżenia i uwagi osób obecnych przy dokonywaniu danej czynności należy odnotować w protokole. (...)

§ 16. 1. Komisja kolejowa może wnioskować o wykonanie ekspertyzy w celu przeprowadzenia szczegółowych badań. (...)

§ 17. 1. Komisja kolejowa prowadząca postępowanie powinna niezwłocznie udać się na miejsce zdarzenia w celu zebrania dowodów rzeczowych oraz przeprowadzenia badań służących do ustalenia okoliczności i przyczyn zdarzenia.

2. Rodzaj i zakres badań określa przewodniczący komisji kolejowej po przedstawieniu wniosków przez członków komisji.

§ 18. 1. Na miejscu zdarzenia, w zależności od potrzeb, komisja kolejowa dokonuje:

- 1) oceny strat powstałych w jego następstwie oraz liczby ofiar w ludziach i uszkodzonych;
- 2) oceny stanu psychicznego i fizycznego pracowników, którzy mieli związek z powstaniem zdarzenia;
- 3) sprawdzenia kwalifikacji pracowników, którzy mieli związek z powstaniem zdarzenia;

- 4) badania stanu trzeźwości osób, które mogły przyczynić się do powstania zdarzenia;
  - 5) opisu miejsca zdarzenia, ze szczególnym uwzględnieniem rozmieszczenia pojazdów kolejowych przed zdarzeniem oraz stanu i położenia pojazdów kolejowych po nim, a także stanu połączenia pojazdów;
  - 6) ustalenia przy zdarzeniach na przejazdach kolejowych:
    - a) czy przejazd kolejowy był należycie zabezpieczony oraz osygnalizowany od strony toru i od strony drogi,
    - b) czy maszynista dawał wymagane sygnały,
    - c) czy obsługa przejazdu zamknęła na czas rogatki i była obecna na stanowisku pracy,
    - d) stanu widoczności przejazdu z drogi i z posterunku obsługi przejazdu,
    - e) warunków widoczności przejazdu ze stanowiska kierującego pojazdem drogowym,
    - f) stanu jezdni, drogi oraz przejazdu w poziomie szyn;
  - 7) sprawdzenia zapisów w dokumentach związanych z prowadzeniem ruchu kolejowego, dokumentach pojazdów kolejowych biorących udział w zdarzeniu; dokumenty istotne dla wyjaśnienia przyczyn zdarzenia należy zabezpieczyć dla celów dalszego postępowania;
  - 8) odczytania przez wyznaczonego przez komisję kolejową pracownika jednostki organizacyjnej użytkującej urządzenie rejestrujące, z udziałem członków komisji, zapisów urządzeń rejestrujących; w szczególności należy dokonać odczytów rejestratorów znajdujących się na pojeździe kolejowym, rejestrujących stany awaryjne w pojazdach kolejowych, stany urządzeń sterowania ruchem kolejowym, czynności pracowników kolejowych oraz prowadzone rozmowy;
  - 9) sprawdzenia stanu oświetlenia terenu i stanu sygnałów oraz wskaźników, ich widoczności, jak również stanu osygnalizowania pojazdów kolejowych;
  - 10) sprawdzenia prawidłowości funkcjonowania stacyjnych i liniowych urządzeń sterowania ruchem i ich zabezpieczenia, prawidłowości działania blokady liniowej, systemu hamowania pojazdów kolejowych, urządzeń łączności, a w szczególności radiołączności pociągowej;
  - 11) badania stanu nawierzchni kolejowej w stanie statycznym i pod obciążeniem odpowiadającym obciążeniu w chwili zdarzenia; oceny takiej dokonuje się w odniesieniu do prędkości jazdy pojazdu kolejowego, który uległ zdarzeniu, w chwili zdarzenia oraz drogi przebiegu pojazdu kolejowego przed miejscem zdarzenia;
  - 12) pomiarów i badań pojazdu kolejowego na miejscu zdarzenia, mierząc wstępnie parametry profilu obręczy kół pojazdu, stan i położenie maźnic oraz wideł maźniczych i resorów;
  - 13) określenia rodzaju przesyłki, sposobu jej opakowania i zabezpieczenia, nadawcy przesyłki oraz ewentualnej obecności konwojenta w przypadku przewozu towarów;
  - 14) określenia warunków atmosferycznych istniejących w czasie zdarzenia.
2. W zależności od okoliczności zdarzenia komisja kolejowa może żądać od przewoźnika sporządzenia protokołu ustalenia stanu hamulców w pociągu, którego wzór określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.
3. Komisja sporządza dokumentację fotograficzną zdarzenia stanowiącą załącznik do protokołu oględzin.

§ 19. 1. Komisja kolejowa może zarządzić wykonanie po zdarzeniu badań budowli i urządzeń przeznaczonych do prowadzenia ruchu kolejowego oraz pojazdów kolejowych w zakresie określonym w przepisach wewnętrznych zarządcy infrastruktury lub przewoźnika (...),

§ 20. Zarządca infrastruktury, przy udziale komisji kolejowej, jest obowiązany sporządzić dokładny szkic miejsca zdarzenia, ze wskazaniem kilometrażu oraz danych istotnych dla ustalenia przyczyn zdarzenia.

§ 21. Po dokonaniu oględzin i badań na miejscu zdarzenia komisja sporządza:

- 1) odpowiednio, protokół oględzin miejsca zdarzenia, którego wzór określa załącznik nr 3 do rozporządzenia, lub protokół oględzin miejsca zdarzenia na przejeździe kolejowym, którego wzór określa załącznik nr 4 do rozporządzenia;
- 2) pisemną ocenę wyników wykonanych badań.

§ 25. 1. Po zakończeniu postępowania dowodowego komisja kolejowa dokonuje analizy końcowej, ustalając:

- 1) przyczyny zdarzenia;
- 2) końcową kwalifikację przyczyn zdarzenia;
- 3) wnioski zapobiegawcze.

(...)

§ 26. Komisja kolejowa, w zależności od dokonanych ustaleń, określa przyczyny zdarzenia, w tym:

- 1) przyczynę pierwotną - stanowiącą początek ciągu nieprawidłowości, które doprowadziły do powstania zdarzenia;
- 2) przyczyny bezpośrednie - stwarzające stan bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego i stanowiące warunek konieczny powstania zdarzenia;
- 3) przyczyny pośrednie - pozostające w związku przyczynowym ze zdarzeniem i mające wpływ na wielkość szkód i strat powstałych w jego wyniku;
- 4) przyczyny systemowe - związane ze stosowaniem uregulowań prawnych i systemu zarządzania bezpieczeństwem ruchu kolejowego.

§ 28. Po ustaleniu wyników postępowania komisja kolejowa sporządza protokół ustaleń końcowych zawierający:

- 1) opis stanu faktycznego miejsca zdarzenia stwierdzony przez komisję kolejową, (...).
- 2) opis (...),
- 3) analizę i wnioski, w tym:
  - a) odniesienie do wcześniejszych zdarzeń zaistniałych w podobnych okolicznościach,
  - b) ustalenia komisji w zakresie przebiegu zdarzenia w oparciu o stan faktyczny wymieniony w pkt 1 i 2,
  - c) określenie przyczyn zdarzenia,

- d) ustalenie kategorii zdarzenia zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia,
- e) wskazanie innych nieprawidłowości ujawnionych w trakcie postępowania niemających znaczenia dla wniosków zapobiegawczych dotyczących zdarzenia;
  - 4) zastosowane przez komisję operatywnie środki zapobiegawcze;
  - 5) zalecenia i wnioski zmierzające do zapobieżenia powstawaniu zdarzeń w przyszłości lub ograniczenia ich skutków.

§ 30. Kopię protokołu ustaleń końcowych komisja kolejowa niezwłocznie przekazuje:

(...)

3) właściwym miejscowo: komendzie miejskiej albo komendzie powiatowej, albo komendzie rejonowej Policji oraz prokuraturze rejonowej.

3. [Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego \(Dz.U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.\):](#)

Artykuł 15.

§ 1. Policja i inne organy w zakresie postępowania karnego wykonują polecenia sądu i prokuratora oraz prowadzą pod nadzorem prokuratora śledztwo lub dochodzenie w granicach określonych w ustawie.

§ 2. Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe są obowiązane w zakresie swego działania do udzielania pomocy organom prowadzącym postępowanie karne w terminie wyznaczonym przez te organy.

§ 3. Osoby prawne lub jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej inne niż określone w § 2, a także osoby fizyczne są obowiązane do udzielenia pomocy na wezwanie organów prowadzących postępowanie karne w zakresie i w terminie przez nie wyznaczonym, jeżeli bez tej pomocy przeprowadzenie czynności procesowej jest niemożliwe albo znacznie utrudnione.

Artykuł 19.

§ 1. W razie stwierdzenia w postępowaniu karnym poważnego uchybienia w działaniu instytucji państwowej, samorządowej lub społecznej, zwłaszcza gdy sprzyja ono popełnieniu przestępstwa, sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator, zawiadamia o tym uchybieniu organ powołany do nadzoru nad daną jednostką organizacyjną, zaś w razie potrzeby także organ kontroli. Policja powiadamia prokuratora o ujawnionych przez siebie uchybieniach.

§ 2. Zawiadamiając o uchybieniu, sąd lub prokurator może zażądać nadesłania w wyznaczonym terminie wyjaśnień i podania środków podjętych w celu zapobieżenia takim uchybieniom w przyszłości.

§ 3. W razie nieudzielenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie można nałożyć na kierownika organu zobowiązanego do wyjaśnień karę pieniężną w wysokości do 10 000 złotych.

§ 4. Na postanowienie o nałożeniu kary pieniężnej przysługuje zażalenie. Zażalenie na

postanowienie prokuratora rozpoznaje sąd rejonowy, w którego okręgu toczy się postępowanie.

Artykuł 21.

§ 1. O ukończeniu postępowania toczącego się z urzędu przeciw osobom zatrudnionym w instytucjach państwowych, samorządowych i społecznych, uczniom i słuchaczom szkół oraz żołnierzom należy bezzwłocznie zawiadomić przełożonych tych osób.

§ 2. Prokurator zawiadamia również o wszczęciu postępowania przeciw funkcjonariuszom publicznym, a o wszczęciu postępowania przeciw innym osobom, o których mowa w § 1 - jeżeli wymaga tego ważny interes publiczny.

Artykuł 156.

§ 1. Stronom, podmiotowi określonemu w art. 416, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta sprawy sądowej i daje możliwość sporządzenia z nich odpisów. Za zgodą prezesa sądu akta te mogą być udostępnione również innym osobom.

§ 2. Na wniosek oskarżonego lub jego obrońcy wydaje się odpłatnie kserokopie dokumentów z akt sprawy. Kserokopie takie można wydać odpłatnie, na wniosek, również innym stronom, podmiotowi określonemu w art. 416, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym.

§ 3. Prezes sądu może w razie uzasadnionej potrzeby zarządzić wydanie odpłatnie uwierzytelnionych odpisów z akt sprawy.

§ 4. Jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo ujawnienia informacji niejawnych o klauzuli tajności "tajne" lub "ściśle tajne", przeglądanie akt, sporządzanie odpisów i kserokopii odbywa się z zachowaniem rygorów określonych przez prezesa sądu lub sąd. Uwierzytelnionych odpisów i kserokopii nie wydaje się, chyba że ustawa stanowi inaczej.

§ 5. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, w toku postępowania przygotowawczego stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta, umożliwia sporządzanie odpisów i kserokopii oraz wydaje odpłatnie uwierzytelnione odpisy lub kserokopie tylko za zgodą prowadzącego postępowanie przygotowawcze. Za zgodą prokuratora akta w toku postępowania przygotowawczego mogą być w wyjątkowych wypadkach udostępnione innym osobom.

§ 5a. W toku postępowania przygotowawczego podejrzanemu i jego obrońcy udostępnia się akta sprawy w części zawierającej dowody wskazane we wniosku o zastosowanie albo przedłużenie tymczasowego aresztowania oraz wymienione w postanowieniu o zastosowaniu albo przedłużeniu tymczasowego aresztowania. Prokurator może odmówić zgody na udostępnienie akt w tej części tylko wówczas, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że narażałoby to na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia pokrzywdzonego lub innego uczestnika postępowania, groziłoby zniszczeniem lub ukryciem dowodów albo tworzeniem dowodów fałszywych, groziłoby uniemożliwieniem ustalenia i ujęcia współsprawcy czynu zarzucanego

podejrzanemu lub sprawców innych czynów ujawnionych w toku postępowania, ujawniałyby prowadzone czynności operacyjno-rozpoznawcze lub zagrażałyby utrudnieniem postępowania przygotowawczego w inny bezprawny sposób.

§ 6. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za wydanie kserokopii dokumentów oraz uwierzytelnionych odpisów z akt sprawy, mając na uwadze koszty wykonania takich kserokopii.